

PROGRAM: MØNTVASK

Husk bæger

Vascomat

vascotheque

WASCATOR

Quick
VASK

WASCATOR

1.

De første møntvaskerier åbnede i Danmark i begyndelsen af 1950'erne. Som med så mange andre fænomener i den vestlige kultur er også møntvaskerier oprindeligt et amerikansk fænomen. I Danmark skød møntvaskerierne typisk op i lokaler, som tidligere havde huset mejeriudsalg.

Branchen oplevede en voldsom ekspansion i 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne, og i 1976 var der således ca. 400 møntvaskerier alene i København. I dag er kun halvdelen tilbage, og på landsplan eksisterer der i dag omkring 325. Denne nedgang i antallet af møntvaskerier skyldes, at kundegrundlaget hele tiden bliver minimeret, dels fordi flere og flere ejendomme har fået fælles vaskefaciliteter. Og dels fordi mange vælger selv at blive enten vaskemaskineejere eller -lejere. At drive et møntvaskeri bliver derfor en mindre og mindre rentabel forretning. Et møntvaskeri giver typisk ikke i sig selv overskud nok til at oppebære en hæderlig indkomst for ejeren, og han må derfor enten drive flere møntvaskerier eller have et som bibeskæftigelse.

Mere tekst og flere billeder på www.afsnitp.dk
God vask! StadtFlur, aug. 2003 www.stadtflur.dk

2.

Møntvaskerierne har meget til fælles. De fleste møntvaskerier ligner således hinanden med deres rækker af vaskemaskiner, tørretumblere og centrifuger. Betalingspanelet er som regel også ens fra sted til sted, ligesom man næsten overalt finder arbejdsborde, hvor kunderne kan lægge tøj sammen, og vaskekurve på hjul, der på praktisk vis kan transportere tøjet rundt i vaskeriet. Og der er gerne en bænk ved vinduet og et par løse plastikstole rundt omkring i lokalet.

Der er dog også variationer de forskellige vaskerier imellem. På enkelte vaskerier har man eksempelvis mulighed for selv at rulle sit tøj. En del vaskerier tilbyder en anden selvbetjenings- og møntbetalt service, nemlig mulighed for at benytte et møntsolarium. Små variationer er også at spore i selve indretningen af vaskerierne. Bænken ved vinduet er designet præcis, så den passer til den enkelte vindueskarm. Og de, ofte håndskrevne, skilte, der instruerer kunderne i forskellige forhold angående adfærd på vaskeriet, er ikke ens, men har dog ofte samme budskab, fx at tørretumblerne er forbeholdt de kunder, der også vasker deres tøj på vaskeriet.

I de fleste tilfælde er møntvaskerierne udstyret med et stort facadeskilt, hvor der ganske enkelt står MØNTVASK, men en række af byens møntvaskerier har mere eller mindre unikke navne som *Vascomat* på Njalsgade, *Vascotheque* på Godthåbsvej og *Wascator* på Refnæsgade.

automater
betalingspaneler
borde
bænke
centrifuger
facader
gulve
håndvaske
instruktioner
klager
kurve
mønter
opslagstavle
ruller
skilte
stole
sæbebægre
tapet
tøj
tørretumblere
vaskemaskiner